

Subject : Information, Communication & Society

Day : Friday
Date : 01/04/2016

Time : 3.00 P.M. TO 6.00 P.M.
Max Marks : 70 Total Pages : 2

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Describe the role of library and Information centres in the context of Information explosion. [12]

OR

Define term 'Information Diffusion' and explain it with models.

Q.2 What is communication? State the various types of communication. [12]

OR

Explain the role of libraries in communication.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following: [14]

- a) What is a knowledge based society? Discuss.
- b) Discuss the salient features of "Information Society".
- c) Explain the necessity of libraries in knowledge society.

Q.4 Attempt **ANY TWO** of the following: [14]

- a) Briefly describe the concept "Economics of Information".
- b) Discuss in brief the National Information Policy in India.
- c) Elaborate the necessity of Information Technology in library.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following: [18]

- a) Barriers of Information
- b) Verbal communication
- c) Difference between Information and Knowledge
- d) Role of information in Education
- e) Communication process

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ माहितीच्या विस्फोटासंबंधीची, ग्रंथालय व माहिती केंद्रांची भूमिका वर्णन करा. (१२)

किंवा

‘माहितीचे अभिसरण’ या संकल्पनेची व्याख्या देवून प्रतिकृती स्पष्ट करा.

प्र.२ संप्रेषण म्हणजे काय? संप्रेषणाचे विविध प्रकार सांगा. (१२)

किंवा

संप्रेषणातील ग्रंथालयाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१४)

- अ) ज्ञानाधिष्ठित समाज म्हणजे काय? चर्चा करा.
- ब) ‘माहिती समाजाच्या’ ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
- क) ज्ञानाधिष्ठित समाजातील ग्रंथालयाची आवश्यकता स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१४)

- अ) माहितीचे अर्थशास्त्र ही संकल्पना थोडक्यात वर्णन करा.
- ब) भारतातील माहितीच्या राष्ट्रीय धोरणाची थोडक्यात चर्चा करा.
- क) ग्रंथालयातील माहिती तंत्रज्ञानाची आवश्यकता विवेचन करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१८)

- अ) माहिती प्रवाहातील अडथळे
- ब) मौखिक संप्रेषण
- क) माहिती आणि ज्ञान यातील फरक
- ड) शिक्षणातील माहितीची भूमिका
- इ) संप्रेषण प्रक्रिया

* * * *